

УДК 338.43:004:658.8(100)

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ У МІЖНАРОДНОМУ ТОВАРНОМУ РИНКУ

КОРЮГІН Андрій¹, ФАЛДИНА Назарій²

¹ Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
<https://orcid.org/0000-0003-3408-1905>

² Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
<https://orcid.org/0009-0001-5488-8821>

У статті розкрито роль цифровізації як важливого чинника підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств України на міжнародному товарному ринку. Встановлено, що впровадження інноваційних технологій і цифрових інструментів дозволяє оптимізувати виробничі процеси, підвищити продуктивність та забезпечити ефективне управління ресурсами. З'ясовано, що державні стратегічні ініціативи спрямовані на створення системи трансферу технологій і активізацію комерціалізації наукових розробок, що сприяє комплексній модернізації аграрного виробництва. Наголошено, що Стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року визначає пріоритет цифрової трансформації аграрного сектору та передбачає модернізацію виробничих процесів через впровадження інноваційних технологій і розширення механізмів обміну знаннями. Підкреслено, що практичне застосування цифрових технологій у провідних аграрних компаніях, таких як Kernel Digital та ІМС у партнерстві з OneSoil, демонструє підвищення конкурентоспроможності завдяки оптимізації виробничих, логістичних і управлінських процесів. Констатовано, що розвиток цифрових платформ і систем точного землеробства забезпечує ефективне використання ресурсів, зниження виробничих витрат та дотримання сучасних екологічних стандартів. Визначено, що інтеграція цифрових дорадчих сервісів, аналітичних платформ і CRM-систем сприяє формуванню цілісної моделі управління підприємствами та покращенню взаємодії з міжнародними партнерами. Зауважено, що цифровізація тваринництва, використання супутникових даних, дронів, GPS-моніторингу та IoT-пристроїв дозволяє підвищити точність прийняття управлінських рішень і забезпечує простежуваність продукції для міжнародних ринків. Підкреслено, що цифрові ринки та електронні торгові платформи забезпечують підвищення прозорості та конкурентоспроможності агропідприємств. Встановлено, що аналіз макроекономічних показників та динаміки аероекспорту України за 2015-2024 рр. демонструє структурні трансформації та збільшення частки аграрної продукції у зовнішньоторговельному обороті.

Ключові слова: цифровізація, аграрний сектор, конкурентоспроможність, міжнародний товарний ринок, землеробство, аналітичні платформи, цифрові дорадчі сервіси, інноваційні технології, продуктивність, управління ресурсами, агроекспорт.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2025-18-18>

Стаття надійшла до редакції / Received 01.11.2025

Прийнята до друку / Accepted 25.11.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Глобалізація та посилення конкуренції на міжнародних товарних ринках створюють значний тиск на аграрний сектор України, що вимагає підвищення ефективності виробничих процесів. Одночасно виникає потреба забезпечити стабільність експорту сільськогосподарської продукції та відповідність міжнародним стандартам якості. У цих умовах особливої актуальності набуває впровадження цифрових технологій та інноваційних систем управління для оптимізації ресурсів і підвищення конкурентоспроможності підприємств. Тому зазначена тематика дослідження є надзвичайно актуальною для забезпечення стійкого розвитку агросектору та зміцнення позицій України на світових ринках.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемі підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств України в умовах цифровізації приділено увагу у численних дослідженнях останніх років. Зокрема, Котвицька Н., Тихонович О. та Пеннер С. досліджують використання медіатехнологій для зміцнення позицій аграрних підприємств на ринку [1]. Ярошук Р. аналізує вплив цифрових технологій на підвищення ефективності аграрного виробництва, підкреслюючи роль інновацій в оптимізації виробничих процесів [2]. Поряд з тим, Палій М. та Канцедаль Н. розглядають цифрову трансформацію як важливий чинник зміцнення конкурентоспроможності аграрних підприємств України, поєднуючи стратегічний і технологічний підходи [3]. Шкарупа О. та Македон Г. акцентують увагу на ролі цифрових інновацій у забезпеченні інтересів аграрних підприємств, зокрема у підвищенні продуктивності та адаптації до ринкових змін [4]. Крім того, Газуда М., Газуда Л. та Герцег В. виділяють важливі аспекти цифровізації сільського господарства [5].

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Однак досі залишається невирішеним питання впливу цифрових технологій на конкурентоспроможність аграрних підприємств.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є аналіз впливу цифровізації на конкурентоспроможність аграрних підприємств України на міжнародному товарному ринку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Цифровізація аграрного сектору стає важливим чинником підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств на міжнародному товарному ринку, тому що впровадження інноваційних технологій та цифрових інструментів дозволяє оптимізувати виробничі процеси, підвищити продуктивність та забезпечити ефективне управління ресурсами. У цьому контексті стратегічні ініціативи держави спрямовані на створення системи трансферу технологій і активізацію комерціалізації наукових розробок, що забезпечує комплексну модернізацію аграрного виробництва.

Так, у Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій України на період до 2030 року, а також в операційному плані заходів з її реалізації на 2025-2027 роки, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2024 № 1163-р [6], визначено пріоритетність цифрової трансформації аграрного сектору. Зокрема, «Стратегічна ціль 6» передбачає модернізацію аграрного виробництва шляхом розвитку переробних потужностей, упровадження інноваційних технологій, цифровізації виробничих процесів та розширення механізмів обміну знаннями.

У контексті практичного застосування впровадження цифрових технологій у провідних аграрних компаніях України свідчить, що цифрова трансформація виступає важливим чинником підвищення їх конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Наприклад, діяльність компанії Kernel та її цифрового підрозділу Kernel Digital забезпечує розроблення, тестування та впровадження комплексних диджитал-рішень, спрямованих на оптимізацію виробничих та логістичних процесів. У цьому контексті особливого значення набуває створення кастомізованих IT-рішень, що враховують специфічні потреби окремих структурних підрозділів, включаючи автоматизацію внутрішніх операцій, скорочення часових витрат на виконання стандартних завдань та підвищення точності управлінських рішень завдяки стабільній роботі програмних модулів [7].

В аспекті визначеної Стратегічної цілі 6 окреме місце займає Завдання 3 «Цифровізація», яке спрямоване на системне впровадження технологічних рішень у виробничі, управлінські та сервісні процеси аграрного сектору [6]. Виконання цього завдання передбачає розвиток важливих напрямів цифрової трансформації, включно з цифровізацією сільського господарства та формуванням системи цифрових сільськогосподарських дорадчих послуг.

У такому разі окреслені стратегічні орієнтири формують основу для практичного впровадження цифрових рішень у діяльність аграрних підприємств, що підтверджується поширенням сучасних технологічних платформ. З огляду на зазначене, суттєві результати у сфері цифровізації демонструє також міжнародна платформа Climate FieldView (<https://www.climatefieldview.com.ua/>), яку активно використовують українські аграрні підприємства. Її використання дає змогу створювати високоточні карти врожайності, аналізувати стан посівів на основі супутникових даних та автоматизувати внесення добрив.

Поряд з тим, системне впровадження цифрових технологій у поєднанні з дорадчими сервісами формує нові механізми підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств, що особливо актуально в умовах глобалізації та посилення конкуренції на міжнародному товарному ринку. У цьому контексті варто звернути увагу на діяльність компанії AgriEye (<https://aggeek.net/>), яка впроваджує безпілотні системи моніторингу посівів. Технологія дає можливість отримувати високоточні дані щодо стану посівів з подальшим алгоритмічним аналізом, що підвищує якість ухвалення управлінських рішень і скорочує ризики втрати врожаю. Відтак, застосування таких рішень демонструє, що використання цифрових інструментів є рушієм формування стійких конкурентних позицій на міжнародному ринку.

Крім того, у Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій України на період до 2030 року, а також в операційному плані заходів з її реалізації на 2025-2027 роки, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2024 № 1163-р [6], визначено

напряма «Цифровізація сільського господарства». У зв'язку з цим сьогодні особлива увага приділяється впровадженню технологій дистанційного цифрового моніторингу, комп'ютеризації виробничих процесів та використанню програмних рішень на основі штучного інтелекту, що забезпечує підвищення ефективності управління аграрним виробництвом і раціоналізацію використання ресурсів. Також у перспективі важливим є розширення доступу малих виробників до цифрових рішень, оскільки це дозволяє збільшити їхню продуктивність і забезпечити контрольоване використання хімікатів. У цьому контексті значну роль відіграє Українська постійно діюча (перманентна) мережа спостережень глобальних навігаційних супутникових систем, яка забезпечує стандартизовану геодезичну інформацію для точного землеробства. Поряд з тим, передбачено продовження модернізації мережі та розширення кількості базових референтних станцій для підвищення точності просторових даних.

У сфері практичного впровадження цифровізація аграрного сектору підтверджується також досвідом української компанії ІМС, яка у співпраці з OneSoil системно впроваджує технології точного землеробства та аналітичні інструменти обробки даних. Застосування диференційованого висіву та внесення добрив, а також використання GIS-аналітики сприяло оптимізації ресурсів, підвищенню ефективності виробничих процесів і зменшенню екологічного навантаження. Партнерство з технологічним провайдером забезпечило ІМС доступ до високоточних цифрових моделей, що дозволило підвищити операційну стійкість і адаптивність агробізнесу до ринкових та природно-кліматичних ризиків [8].

У євроінтеграційних процесів визначальним є також вимога Спільної аграрної політики ЄС щодо створення інтегрованих систем адміністрування та контролю на основі електронних баз даних і геоінформаційних технологій. Згідно з Регламентом (ЄС) 2021/2116 Європейського Парламенту та Ради [9], зазначені системи мають забезпечувати комплексний обмін даними для моніторингу аграрних процесів та прозорості державної підтримки. З огляду на зазначене, ілюстративним прикладом є досвід Польщі, яка впровадила цифрову систему eWniosekPlus (<https://www.gov.pl/web/arimr/ewniosekplus-system>) для подання та моніторингу заявок фермерів на отримання субсидій ЄС. Відтак, використання єдиної платформи забезпечило зменшення помилок у звітності, прискорення перевірок та автоматизацію контролю площ за допомогою супутникових знімків.

Особливе значення має цифровізація тваринництва, що включає застосування аналітичних систем для ветеринарно-санітарного контролю, автоматизацію процесів утримання та годівлі тварин, а також інтеграцію перспективних цифрових рішень для малих господарств. Реєстрація тварин у Єдиному державному реєстрі тварин (<https://data.gov.ua/dataset/f4af13b8-2158-45bf-82c3-8b7d39e34f7e>) формує основу для ефективного контролю та простежуваності продукції, що є важливою вимогою міжнародних ринків. Як приклад можна навести використання цифрових систем у тваринництві нідерландської компанії Lely (<https://www.lely.com>), яка впровадила роботизовані системи доїння та аналітичні панелі для контролю здоров'я тварин. Тому застосування подібних технологій дозволить значно підвищити продуктивність ферм і забезпечити відповідність продукції вимогам ЄС щодо якості та простежуваності.

Поряд з тим, розвиток цифрових дорадчих сервісів є важливим компонентом цифрової трансформації аграрного сектору. Індивідуальні консультації доповнюються електронними платформами, що пропонують навчальні матеріали, доступ до фінансових інструментів та інформацію про ринкові тенденції. Створена електронна платформа для аграріїв надає консультації щодо фінансування, кредитування та сучасних практик агровиробництва, а також містить електронні курси, зокрема «Фінансово-кредитні ресурси для аграрної галузі» (<https://elearn.edorada.org/enrol/index.php?id=2>) [6]. Для порівняння, платформа Climate FieldView (<https://climate.com/en-us.html>) забезпечує інтегровану підтримку фермерів через аналіз врожайності, рекомендації щодо управління полями та прогнози моделі на основі великих даних. Представлена платформа використовується агропідприємствами в понад 20 країнах і сприяє підвищенню конкурентоспроможності завдяки обґрунтованим управлінським рішенням.

Узявши до уваги окреслені функціональні можливості цифрових дорадчих сервісів, доцільно зазначити, що їх подальший розвиток потребує узгодження з державними стратегічними орієнтирами у сфері цифрової трансформації аграрного сектора. Так, стратегічний курс державної політики у сфері розвитку агропромислового сектору, визначений Національною економічною стратегією на період до 2030 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 [10], передбачає комплекс заходів із стимулювання та дорадчої підтримки аграрного виробництва. У контексті реалізації цієї стратегії важливим аспектом є створення системи

моніторингу земельних відносин, дерегулювання сфери землеустрою та цифровізація дозвільних процедур і адміністративних послуг у галузі земельних відносин. Впровадження таких цифрових механізмів дозволяє підвищити ефективність управління земельними ресурсами, сприяти прозорості процесів і створює передумови для інтеграції українських аграрних підприємств у міжнародні ринки.

У цьому контексті особливу роль відіграють автоматизовані CRM-системи, які забезпечують ефективне управління клієнтськими базами, підтримку постійного зв'язку та підвищення рівня задоволеності партнерів і споживачів. Інтеграція CRM-систем із аналітичними платформами дозволяє аграрним компаніям оцінювати ефективність маркетингових кампаній, прогнозувати попит і своєчасно адаптувати виробничі плани, що безпосередньо впливає на конкурентоспроможність на міжнародному товарному ринку.

Використання сучасних інструментів контент-маркетингу, зокрема створення якісного текстового та відеоконтенту, а також проведення прямих трансляцій виробничих процесів, сприяє формуванню довіри до бренду і підвищенню його впізнаваності. Зазначене дозволяє аграрним підприємствам демонструвати прозорість діяльності, залучати потенційних партнерів і інвесторів та зміцнювати позиції на міжнародних ринках [1, с. 776].

Крім того, застосування аналітичних платформ і технологій управління великими даними у агропідприємствах дозволяє оцінювати рентабельність різних культур, прогнозувати вплив кліматичних чинників та оптимізувати логістику. Наприклад, інтеграція GIS-аналітики у виробничі процеси дає можливість точно визначати потребу у ресурсах на конкретних ділянках поля, що підвищує продуктивність та зменшує витрати. У поєднанні із CRM-системами та маркетинговими стратегіями такий механізм створює комплексну платформу для підвищення конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Зауважимо також, що цифрові ринки в аграрному секторі виступають ефективним інструментом оптимізації обміну товарами та послугами, створюючи новий рівень прозорості та конкурентоспроможності агробізнесу. В основі цих процесів лежать електронні торгові платформи, які забезпечують прямий контакт між виробниками та споживачами, підвищують швидкість та надійність трансакцій, а також сприяють відкритості ринку [4, с. 10]. Разом із тим цифровізація аграрної сфери передбачає модернізацію виробничих процесів, вдосконалення систем управління та контролю фінансових і матеріальних потоків у сільськогосподарському виробництві. Використання сучасних технологій, таких як системи моніторингу, аналітичні платформи та програми управління ресурсами, забезпечує підвищення продуктивності, оптимізацію витрат та розвиток потенціалу підприємств аграрної галузі [5, с. 83].

У зв'язку з цим доцільним є звернення до узагальнених макроекономічних показників розвитку аграрного сектору, що дозволяє оцінити його місце в національній економіці та проаналізувати довгострокові структурні тенденції (рис. 1).

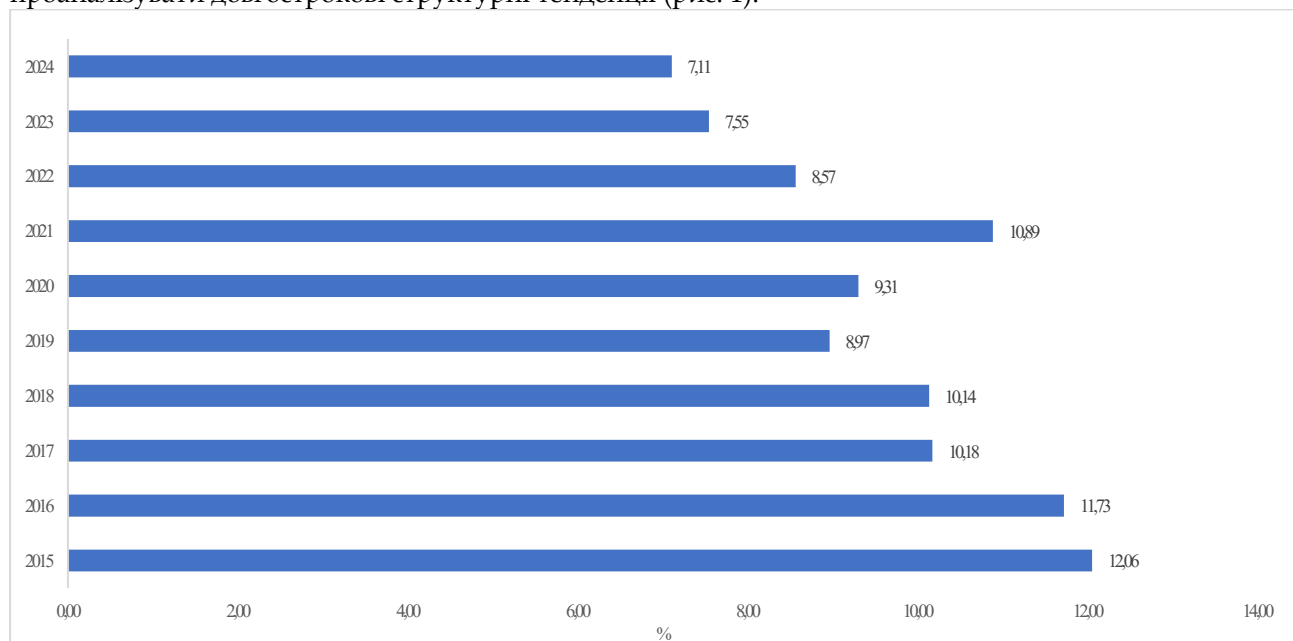

Рис. 1. Частка сільського господарства у ВВП України, %

Джерело: складено на основі [11].

Аналіз динаміки частки сільського господарства у ВВП України демонструє тенденцію поступового зниження з 12,06% у 2015 році до 7,11% у 2024 році. Представлена тенденція вказує на структурні трансформації в економіці країни, які супроводжуються зростанням значущості інших секторів економіки та відносним зменшенням питомої ваги аграрного виробництва. Однак, зауважимо, що падіння частки сектора у ВВП не обов'язково свідчить про зниження обсягів виробництва, а радше підкреслює необхідність модернізації виробничих процесів і підвищення їх ефективності.

У зазначеному аспекті необхідним постає подальший розгляд чинників, що визначають структурні трансформації аграрного сектору, зокрема тих, які пов'язані з упровадженням цифрових технологій у виробничі та управлінські процеси. З огляду на це, підкреслимо, що в аграрному секторі України дедалі більшого значення набувають сучасні цифрові технології, зокрема системи точного землеробства, аерозйомка, датчики та пристрої Інтернету речей для моніторингу стану посівів і худоби, автоматизація та роботизація виробничих процесів, а також лабораторні дослідження ґрунту для оцінки його біохімічного складу [5, с. 79]. Тому використання таких технологій дозволяє підприємствам отримувати актуальні дані для оптимізації агротехнологічних рішень, що підвищує ефективність використання ресурсів і забезпечує більш високу продуктивність.

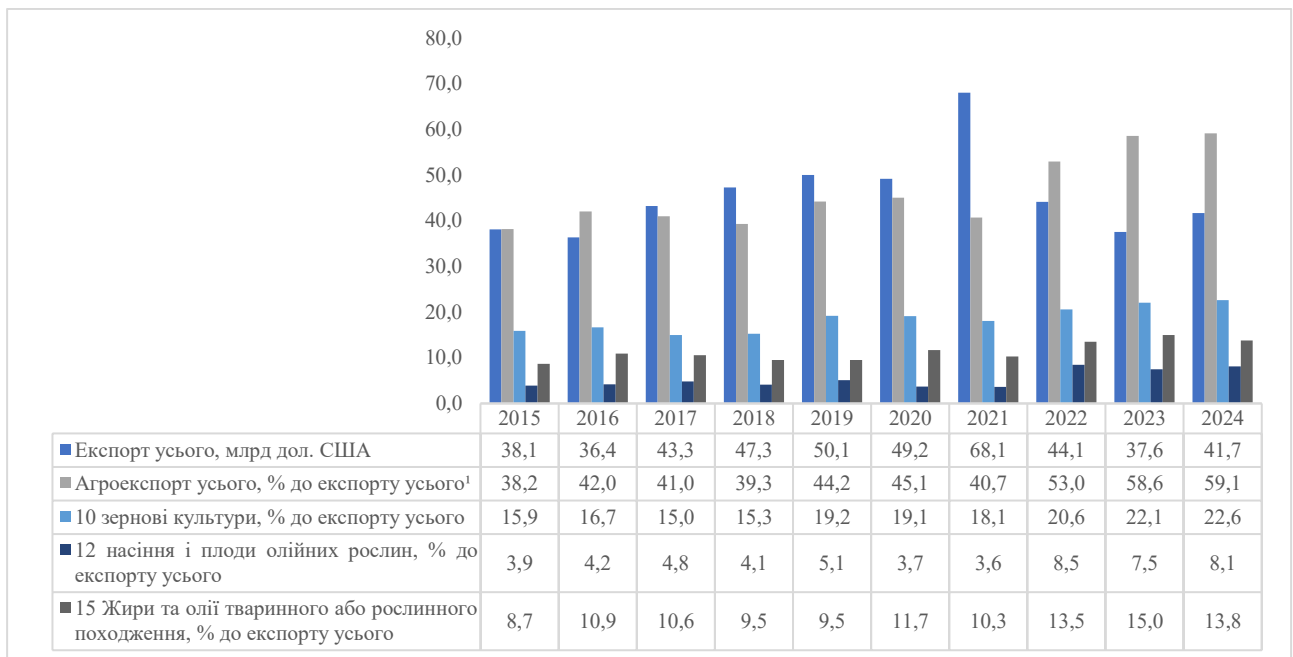
Водночас цифровізація аграрних підприємств охоплює автоматизацію виробничих процесів, а також інтеграцію функцій оперативного обліку, управління ризиками та підтримки прийняття управлінських рішень на основі аналітичних даних. Впровадження зазначених комплексних систем дозволяє формувати цілісну модель управління, здатну швидко адаптуватися до ринкових змін, оптимізувати використання ресурсів та забезпечувати виконання стратегічних завдань підприємства [3, с. 236].

Крім того, інтеграція цифрових рішень у сфері агробізнесу сприяє розвитку нових напрямів діяльності, зокрема дистанційного моніторингу полів, прогнозування врожайності та управління логістикою, що дозволяє агропідприємствам ефективно взаємодіяти з міжнародними партнерами, впроваджувати стандарти якості продукції та підвищувати свою конкурентоспроможність на глобальних товарних ринках. Так, завдяки цифровим платформам, компанії можуть отримувати аналітичні дані у реальному часі, що сприяє точності прийняття рішень і зменшенню ризиків при реалізації продукції за кордон.

Впровадження цифрових технологій у сільському господарстві сприяє підвищенню ефективності використання земельних ресурсів та забезпеченню продовольчої безпеки. Одночасно, цифровізація створює умови для розвитку сільських територій через формування нових робочих місць, підтримку малого агробізнесу та стимулювання підприємницької активності. Водночас необхідно враховувати існування певних бар'єрів, зокрема високі початкові інвестиції, обмежену цифрову інфраструктуру та низький рівень цифрової грамотності серед працівників агропідприємств [2].

У ході дослідження підкреслимо, що український аграрний сектор має значний потенціал для зміцнення своїх позицій на глобальному ринку. Проте для ефективної конкуренції з провідними світовими виробниками необхідне активне впровадження цифрових технологій, використання державної підтримки та адаптація інноваційних рішень у виробничих процесах. Тому ефективна стратегія цифрової трансформації виступає важливим чинником зростання продуктивності та збільшення обсягів експорту аграрної продукції.

Зокрема, одним із пріоритетних напрямів цифровізації є застосування розумних технологій для точного землеробства. Використання GPS-моніторингу, датчиків вологості ґрунту, дронів і супутникових знімків дозволяє оптимізувати використання ресурсів, підвищити врожайність і зменшити виробничі витрати. Крім того, такі технології допомагають українським підприємствам відповідати сучасним екологічним стандартам і підвищувати якість продукції, що є важливим критерієм для успішного виходу на міжнародні ринки [1, с. 780]. У цьому контексті доцільно представити загальні тенденції зовнішньоекономічної активності України, зокрема в секторі агроекспорту (рис. 2).

Примітка: Агроекспорт усього¹ – питома вага розділів (I. Живі тварини; продукти тваринного походження; II. Продукти рослинного походження; III. 15 Жири та олії тваринного або рослинного походження; IV. Готові харчові продукти).

Рис. 1. Експорт товарів з України

Джерело: складено на основі [12].

Дослідження динаміки експорту України за період 2015-2024 рр. свідчить про коливання загального обсягу експорту від 36,4 млрд дол. США у 2016 році до 68,1 млрд дол. США у 2021 році з подальшим зниженням до 41,7 млрд дол. США у 2024 році. Наведені коливання обумовлені, зокрема, зовнішньоекономічними чинниками, впливом геополітичних криз та пандемій, а також змінами в структурі товарного експорту. Аналіз частки аграрного експорту в загальному обсязі свідчить про стабільну тенденцію зростання, досягнувши 59,1% у 2024 році, що підкреслює стратегічне значення агросектора для економіки України.

Подальший розподіл аграрного експорту за групами товарів вказує на нарощування експорту зернових культур та олійних продуктів. Так, питома вага зернових культур у загальному експорті зросла з 15,9% у 2015 році до 22,6% у 2024 році, а частка жирів і олій тваринного та рослинного походження зросла з 8,7% до 13,8% у той самий період. Представлена динаміка свідчить про ефективне використання сировинного потенціалу та збільшення доданої вартості продукції, що важливо для зміцнення позицій українських виробників на міжнародному ринку.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

I ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, проведені дослідження засвідчує, що цифровізація аграрного сектору України є важливим чинником підвищення конкурентоспроможності підприємств на міжнародному товарному ринку, тому що впровадження інноваційних технологій та комплексних цифрових рішень сприяє оптимізації виробничих процесів, підвищенню продуктивності, ефективному управлінню ресурсами та дотриманню сучасних екологічних стандартів. Одночасно, державна підтримка у вигляді стратегічних програм, цифрових дорадчих сервісів і модернізації систем моніторингу земельних відносин створює передумови для системного впровадження цифрових технологій у виробничі, управлінські та сервісні процеси, що забезпечує формування цілісної моделі управління підприємствами та інтеграцію українського агробізнесу у глобальні ринки. Крім того, аналіз макроекономічних показників розвитку аграрного сектору та динаміки агроекспорту за 2015-2024 рр. демонструє структурні трансформації, підвищення частки аграрної продукції у зовнішньоторговельному обороті та ефективне використання сировинного потенціалу, що разом з активним застосуванням точного землеробства, дронів, супутникових даних та аналітичних платформ підтверджує стратегічне значення цифровізації для підвищення стійкості, адаптивності та міжнародної конкурентоспроможності українських аграрних підприємств.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу інтеграції передових цифрових технологій та аналітичних платформ на ефективність управління аграрними підприємствами, підвищення їх продуктивності та конкурентоспроможності на міжнародному ринку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Котвицька Н. М., Тихонович О. Ю., Пеннер С. О. Використання медіа-технологій для підвищення конкурентоспроможності підприємств аграрного сектору України. Наукові інновації та передові технології. 2025. № 3(43). С. 772-783. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3\(43\)-772-783](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(43)-772-783)
2. Ярошук Р. О. Вплив цифрових технологій на підвищення ефективності аграрного виробництва. Економіка та суспільство. 2024. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-58>
3. Палій М., Канцедаль Н. Цифрова трансформація як чинник підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств України. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2025. № 10. С. 226-239. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-226-239>
4. Шкарупа О. В., Македон Г. М. Роль цифрових інновацій у забезпеченні інтересів аграрних підприємств. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2024. № 8. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13141609>
5. Газуда М. В., Газуда Л. М., Герцег В. А. Ключові аспекти цифровізації сільського господарства. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2025. № 1(63). С. 79-86. [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1\(63\).79-86](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).79-86)
6. Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія, План, Заходи від 15.11.2024 № 1163-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text>
7. Kernel Digital: цифрова ера у українського агротеху. URL: <https://career.kernel.ua/informacziyni-tehnologiyi/>
8. OneSoil та IMK підписали угоду про п'ятирічну співпрацю в галузі цифрового сільського господарства та аналітики. URL: <https://blog.onesoil.ai/ua/onesoil-and-imc-signed-an-agreement>
9. Regulation (EU) 2021/2116 of the European Parliament and of the Council of 2 December 2021 on the financing, management and monitoring of the common agricultural policy and repealing Regulation (EU) No 1306/2013. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj/eng>
10. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України; Стратегія від 03.03.2021 № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>
11. Share of GDP from agriculture. URL: <https://ourworldindata.org/grapher/agriculture-share-gdp?tab=line&time=2015..latest&country=~UKR>
12. Товарна структура зовнішньої торгівлі з країнами ЄС. Державна служба статистики України, 2025. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/zd/tsztt_ES/tsztt_ES_u/arh_tsztt_es_2024_u.html

REFERENCES:

1. Kotvytska, N. M., Tykhonovych, O. Yu., Penner, S. O. (2025). Vykorystannia media-tekhnologii dlia pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstv ahrarnoho sektoru Ukrainy [Use of media technologies to enhance the competitiveness of agrarian sector enterprises in Ukraine]. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii, 3(43), 772-783 [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3\(43\)-772-783](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(43)-772-783) [In Ukrainian].
2. Yaroschuk, R. O. (2024). Vplyv tsyfrovyykh tekhnologii na pidvyshchennia efektyvnosti ahrarnoho vyrobnytstva [Impact of digital technologies on increasing the efficiency of agricultural production]. Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society, 68. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-58> [In Ukrainian].
3. Palii, M., Kantsedal, N. (2025). Tsyfrova transformatsiia yak chynnyk pidvyshchennia konkurentospromozhnosti ahrarnykh pidpriemstv Ukrainy [Digital transformation as a factor in enhancing the competitiveness of agrarian enterprises in Ukraine]. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics, 10, 226-239 <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-10-226-239> [In Ukrainian].
4. Shkarupa, O. V., Makedon, H. M. (2024). Rol tsyfrovyykh innovatsii u zabezpechenni interesiv ahrarnykh pidpriemstv [The role of digital innovations in ensuring the interests of agrarian enterprises]. Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii, 8. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13141609> [In Ukrainian].
5. Hazuda, M. V., Hazuda, L. M., Hertseg, V. A. (2025). Kliuchovi aspekty tsyfryzatsii silskoho hospodarstva [Key aspects of digitalization of agriculture]. Naukovi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya «Ekonomika», 1(63), 79-86 [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1\(63\).79-86](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).79-86) [In Ukrainian].
6. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku silskoho hospodarstva ta silskykh terytorii v Ukraini na period do 2030 roku ta

zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025–2027 rokakh: Rozporyadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy; Stratehiia, Plan, Zakhody vid 15.11.2024 № 1163-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text> [In Ukrainian].

7. Kernel Digital: tsyfrova era u ukrainskoho ahrotekhu [Kernel Digital: digital era in Ukrainian agrotech]. URL: <https://career.kernel.ua/informacziini-tehnologiyi/> [In Ukrainian].

8. OneSoil ta IMC pidpysaly uhodu pro piatyrychnu spivpratsiu v haluzi tsyfrovoho silskoho hospodarstva ta analityky [OneSoil and IMC signed a five-year agreement in the field of digital agriculture and analytics]. URL: <https://blog.onesoil.ai/ua/onesoil-and-imc-signed-an-agreement> [In Ukrainian].

9. Regulation (EU) 2021/2116 of the European Parliament and of the Council of 2 December 2021 on the financing, management and monitoring of the common agricultural policy and repealing Regulation (EU) No 1306/2013. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj/eng> [In English].

10. Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ekonomichnoi stratehii na period do 2030 roku: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy; Stratehiia vid 03.03.2021 № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text> [In Ukrainian].

11. Share of GDP from agriculture. URL: <https://ourworldindata.org/grapher/agriculture-share-gdp?tab=line&time=2015..latest&country=~UKR> [In English].

12. Tovarna struktura zovnishnoi torhivli z krainamy YES [Commodity structure of foreign trade with EU countries]. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2025. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/zd/tsztt_ES/tsztt_ES_u/arh_tsztt_es_2024_u.html [In Ukrainian].

IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE INTERNATIONAL COMMODITY MARKET

KORIUHIN Andrii, FALDYNA Nazariy

Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law

The article reveals the role of digitalization as a significant factor in enhancing the competitiveness of Ukrainian agricultural enterprises in the international commodity market. It has been established that the implementation of innovative technologies and digital tools allows optimizing production processes, increasing productivity, and ensuring effective resource management. It has been found that state strategic initiatives are aimed at creating a technology transfer system and promoting the commercialization of scientific developments, which contributes to the comprehensive modernization of agricultural production. It is emphasized that the Strategy for the Development of Agriculture and Rural Areas in Ukraine until 2030 prioritizes the digital transformation of the agricultural sector and provides for the modernization of production processes through the introduction of innovative technologies and the expansion of knowledge exchange mechanisms. It is underlined that the practical application of digital technologies in leading agricultural companies, such as Kernel Digital and IMC in partnership with OneSoil, demonstrates increased competitiveness through the optimization of production, logistics, and management processes. It is stated that the development of digital platforms and precision farming systems ensures efficient resource utilization, reduces production costs, and complies with modern environmental standards. It is determined that the integration of digital advisory services, analytical platforms, and CRM systems contributes to the formation of a comprehensive enterprise management model and improves interaction with international partners. It is noted that the digitalization of livestock farming, as well as the use of satellite data, drones, GPS monitoring, and IoT devices, enhances the accuracy of managerial decision-making and ensures product traceability for international markets. It is highlighted that digital marketplaces and electronic trading platforms increase transparency and competitiveness of agricultural enterprises. It has been established that the analysis of macroeconomic indicators and the dynamics of Ukraine's agro-export for 2015–2024 demonstrates structural transformations and an increase in the share of agricultural products in foreign trade turnover.

Keywords: digitalization, agricultural sector, competitiveness, international commodity market, farming, analytical platforms, digital advisory services, innovative technologies, productivity, resource management, agro-export.